

TEDxDANUBIA gyermekvédelmi irányelv

Bevezetés

A TEDxDanubia elkötelezett a gyermekjogok és a gyerekek védelme iránt. Mivel közönsége az online videósolgáltatásoknak és a közösségi médiának köszönhetően az elmúlt időszakban folyamatosan és jelentősen bővült, tisztában van azzal, hogy tevékenysége nem csupán a velük közvetlenül kapcsolatba kerülő gyerekekre és felnőttekre van hatással, hanem a kulturális élet aktív szereplőjeként a társadalom egészére.

Az irányelv célja

Az irányelv célja, hogy biztosítsa a TEDxDanubia-val közvetlen, vagy online kapcsolatba kerülő gyerekek jóllétét és biztonságát, valamint kizárja annak lehetőségét, hogy a TEDxDanubia munkatársai, a vele szerződéses kapcsolatban álló szakemberek (pedagógusok, szakértők) bármilyen formában kárt okozhassanak nekik. Az irányelv segítséget kíván nyújtani a TEDxDanubia által megbízott felnőtteknek a gyerekekkel szembeni veszélyeztető/nem egyértelmű helyzetek megelőzésére és megfelelő kezelése számára.

További célja annak a megelőzése, hogy a TEDxDanubia által szervezett eseményeken, programokon illetve az azokkal kapcsolatos kommunikáció során a gyerekeket bármilyen hátrány, sérelem érje.

Alapelvek

Támogatás: A TEDxDanubia tevékenysége során mindig szem előtt tartja azt, hogy támogatja és segíti a gyerekek fejlődését és kiteljesedését annak érdekében, hogy meglévő képességeik és erőforrásaik fejlesztésén keresztül képesek legyenek biztonsággal felismerni és kiaknázni a lehetőségeiket.

Megelőzés

Mindent meg kell tenni a kockázatok és veszélyek előzetes azonosítása és megelőzése érdekében.

Biztonsághoz való jog biztosítása¹

Minden gyermeket megillet az a jog, hogy biztonságban, mindennemű veszélyeztetettségtől, bántalmazástól, kihasználástól és elhanyagolástól mentesen élhessen.

Gyermekközpontúság

A gyermekek életkorára, fejlettségére és érettségére mindig tekintettel kell lenni. Törekedni kell arra, hogy az őket érintő kérdésekben, döntésekben az ő véleményük hangsúlyos legyen.

Zéró tolerancia

Az erőszak és a jogokkal való visszaélés minden formája elfogadhatatlan. Az erőszak fogalma nem merül ki a fizikai fájdalom okozásában – bántani szavakkal, gesztusokkal is lehet, ami szintén megengedhetetlen. A felmerült helyzeteket, panaszokat, jelzéseket minden esetben komolyan kell venni, és meg kell vizsgálni.

Biztonságos adatkezelés és titoktartás: Bizalmasan, a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell kezelni a gyerekekkel kapcsolatban tudomásra jutott személyes adatokat és szenzitív információkat.

Eljárási garancia: Minden jelzést komolyan kell venni, ami a gyerekek jogainak megsértésével, a velük szembeni rossz bánásmóddal vagy a veszélyeztető környezetükkel kapcsolatos, és meg kell tenni a megfelelő gyermekvédelmi intézkedéseket.

Elérhetőség (pl.: rendezvények, szervezett események esetén)

A gyerekeknek mindig van módjuk és lehetőségük arra, hogy jelzéssel éljenek a TEDxDANUBIA munkatársai felé. A TEDxDANUBIA kijelöl olyan felelősöket², akik a gyermekvédelmi intézkedésekért lesznek felelősek.

A TEDxDanubia által szervezett rendezvényen, programon mindig biztosít olyan felnőttet, akinek a feladata a gyerekek védelme: baleset vagy bármilyen egyéb

---

¹ ENSZ Gyermekjogi egyezménye (kihirdette: 1991. évi LXIV. törvény)
A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

² Az irányelv betartásáért felelős személy Honti Pál(pal@txdid.com)

veszélyeztető helyzet, illetve annak gyanúja esetén a megfelelő lépések megtétele. Ő az a személy (vagy csoport), akihez a gyerekek kérdéssel, panasszal fordulhatnak, illetve akihez a jelen lévő felnőttek (szervezők, nagykorú kísérők) is fordulhatnak jelzéssel akkor, ha úgy látják, hogy egy gyerek veszélyben van, vagy valaki nem megfelelően viselkedik a gyerekekkel. Baleset, illetve a gyerekeket érintő bármilyen veszély, jogsértés vagy ezek gyanúja esetén az ő feladata a szükséges lépések megtétele, a megfelelő személyek bevonása. Kompetenciájának biztosítéka, hogy ismeri a TEDxDanubia Gyermekvédelmi irányelvét.

Az ő személyét és elérhetőségét az esemény valamennyi szervezőjének ismernie kell, valamint ezekről az esemény résztvevőit tájékoztatni kell. A tájékoztatásnak része a rá vonatkozó információk jól látható kihelyezése is.

Kiket véd az irányelv?

A TEDxDanubia minden tevékenysége során felelősséget vállal:

- azokért a gyerekekért, akikkel közvetlen, vagy online kapcsolatba kerül (pl. vendégként érkezik egy eseményre, online klubon, videóversenyben vesz részt);
- a gyerekekért általában (pl. saját kommunikációja során).

Gyerek mindenki, aki nem töltötte be a 18 éves kort.³

A TEDxDanubia felelősséget vállal azokért a felnőttekért, akik rajtuk keresztül kerülnek kapcsolatba a gyerekekkel. Ennek megfelelően az Irányelv kötelező azokra a felnőtt résztvevőkre nézve, akik bármilyen formális kapcsolatban (munkavállaló, megbízott, önkéntes) állnak a TEDxDANUBIA-val.

Az Irányelv tartalmára vonatkozó tájékoztatás vagy eligazítás megvalósítása az irányelv betartásáért felelős személy/ek⁴ felelőssége – fontos, hogy a TEDxDanubia által megbízott valamennyi felnőtt ismerje annak tartalmát.

A gyerekek számára készül az irányelvnek egy, a gyerekek számára könnyen érthető változata. A TEDxDanubia vállalja, hogy azt minden vele kapcsolatban álló gyerekekkel megismerteti.

---

³ Összhangban a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben foglaltakkal

⁴ Az irányelv betartásáért felelős személy Honti Pál(pal@txdid.com)

Mitől véd az irányelv?

A TEDxDanubia elítéli és elfogadhatatlannak tartja a gyerekekkel szembeni bántalmazás és rossz bánásmód minden formáját akkor is, ha a sérelmet az érintett csak később ismeri fel, vagy nem közvetlenül az érintett gyerek ismeri fel.

Az ENSZ Egészségügyi Világszervezetének⁵ meghatározása szerint a gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, amely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi, egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.

Bántalmazás

Minden olyan magatartás, amely a gyerekek sérelmét eredményezi, vagy a biztonságos és egészséges fejlődésüket akadályozza. Bántalmazás az is, ha valamivel (pl. megütéssel, kínzással) megfenyegetnek egy gyereket, a fenyegetés pedig félelmet, szorongást kelt benne. A bántalmazás nem feltétlenül „aktív tett” – az is annak minősül, ha valaki nem tesz meg valamit (mulasztás), és ezzel veszélyezteti a gyerekeket.

(Fizikai-, érzelmi-, szexuális bántalmazás, elhanyagolás)

Veszélyeztetés

Amikor a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését bármilyen körülmény gátolja vagy akadályozza. Súlyos veszélyeztetésnek a gyerek olyan bántalmazását vagy elhanyagolását tekintjük, amely a gyerek életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

---

⁵ World Health Organization –WHO

Online zaklatás

Sorozatos és hosszabb ideig fennálló szándékos sérelem okozása az interneten, amelynek célja lehet megalázás, fenyegetés, nevetségessé tétel, kiközösítés, lejáratás, negatív színben feltüntetés.

Kizsákmányolás

Egy másik személy tisztességtelen kihasználása.

Kereskedelmi célú kihasználás

Egy gyereket mások kereskedelmi vagy szexuális tevékenységre használnak pénzbeli vagy anyagi ellenszolgáltatás céljából. A kizsákmányoló jellemzően megtévesztéssel, hamis ígéretekkel (szerelem, kapcsolati biztonság ígérete), illetve megfélemlítés, testi-lelki terror vagy ezzel való fenyegetés útján hálózza be a gyereket.

Manipuláció és tokenizmus

Amikor egy gyerek részt vesz valamiben (pl. fellép, szerepel, interjút ad), de nincs tisztában a részvétele céljával, valódi szerepével, akkor a részvétele nem önkéntes, és nem a véleményének és méltóságának tiszteletén alapul.

A bántalmazási formák jelei összefüggenek, és gyakran átfedésben vannak, ezért az ilyen esetek megfelelő kezelése szempontjából az a legfontosabb, hogy az intézmény munkatársai minden esetben **képesek legyenek felismerni a jeleket, amelyek arra utalnak, hogy az érintett gyermekkel/fiatal felnőttel nem megfelelően bánt a környezete, ezért meg kell tenni a szükséges lépéseket.**

Hogyan védi meg a gyerekeket az irányelv?

A TEDxDanubia mindig biztosítja a hozzá kapcsolódó gyerekek számára a védelmet, amikor személyesen, vagy online kapcsolatba kerülnek velük, vagy észlelik bántalmazásukat, veszélyeztetésüket, vagy ezeket gyanítják.

Minden esetben azok a felnőttek felelősek a gyerekek biztonságáért, akik velük vannak.

A felnőttek felelőssége azonban akkor is tart, ha a gyerekek éppen nincsenek jelen, ilyen az online tér, vagy a róluk való kommunikáció.

A TEDxDanubia elkötelezett abban, hogy az általa szervezett eseményeket, programokat, illetve az azokhoz kapcsolódó online felületeket úgy tervezi meg és kivitelezni, hogy biztosítva legyen a gyerekek biztonsága, jólléte.

Online tér

Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a gyerekek által is elérhető online felületeken ne jelenjenek meg olyan tartalmak (bejegyzések, kommentek, hirdetések), amelyek veszélyeztetik a gyerekek méltóságát, egészségét, biztonságát vagy biztonságérzetét. A TEDxDanubia az online felületeken a személyes adatok védelmére külön figyelmet fordít a hivatalos, nyílt kommunikációs felületein a kommunikációt ellenőrzi, és figyeli a résztvevők biztonságát.

A TEDxDanubia a vele kapcsolatba kerülő gyerekeket arra ösztönzi, hogy az internetet és a közösségi média különböző eszközeit biztonságos módon használják. A TEDxDanubia minden olyan esetben, melyben 16 éven aluli gyermek által készített szellemi terméket használ fel az online térben, a törvényes képviselő hozzájárulását kéri, továbbá felhasználási szerződést köt, melyet a gyerek és a törvényes képviselője is aláír.

Kommunikáció

A TEDxDanubia felelős azért, hogy a gyerekekkel vagy a gyerekekről, az ő személyes történeteikről való kommunikálás, akár online, akár nyomtatott felületen, rendezvényeken etikus és felelősségteljes módon történjen. A gyerekekről való kommunikáció során mindig a legfőbb érdekük szerint kell eljárni. Amennyiben lehetséges, kerülni kell a kétszemélyes helyzeteket (akár online, akár személyesen) kivéve, ha a gyermek legfőbb érdeke azt kívánja.

Azért, hogy a kommunikáció a gyerekek érdekét szolgálja, a következő alapelvek betartására van szükség:

- **Tisztelet.** A gyerekek méltóságát és jogait mindig tiszteletben kell tartani. A gyerekek legfőbb érdekének minden esetben érvényesülnie kell. Nem lehet becsmérelni egy gyereket. Kerülni kell azokat a leírásokat, kategorizálásokat, amelyek a gyerekeket negatív diszkriminációnak, kirekesztésnek teszik ki.

- **Kockázatelemzés.** Értékelni kell a gyerek(ek)re gyakorolt esetleges kockázatokat. Meg kell győződni arról, hogy a gyereket, családját és környezetét nem veszélyezteti a képmás, hangfelvétel elkészítése, terjesztése, megosztása, birtoklása.
- **Károkozás elkerülése.** Nem lehet olyan történetet vagy képet felhasználni, amely egy gyereket, testvéreit vagy társait veszélybe sodorhatja a gyerek személyazonosságának megváltoztatása, eltorzítása vagy más módon beazonosíthatatlanná tétele esetén sem. Némely esetben egy gyerek személyazonosságának használata (név, felismerhető kép) a gyerek legjobb érdekét szolgálja, de ebben az esetben is meg kell védeni a gyereket az esetleges sérelmekről és a megfélemlítéstől. Tartózkodni kell a bíráló vagy a különböző kulturális értékeket megkérdőjelező állításoktól, viselkedési formáktól, hozzászólásoktól, amelyek a gyereket veszélyeztethetik, megalázzák.
- **Tájékoztatás.** Interjúk, videók, fotók készítéséhez engedélyt kell kérni a gyerekektől és a törvényes képviselőtől. A gyereket és a törvényes képviselőjét megfelelően kell tájékoztatni arról, hogy a beszélgetés vagy a gyerekről készült képmás, hangfelvétel nyilvánosságra kerül. Megfelelő – a gyerekek számára is érthető – tájékoztatást kell adni a nyilvános kommunikáció céljáról és annak későbbi felhasználásáról.
- **Önkéntesség.** Meg kell bizonyosodni arról, hogy a gyerekek külső kényszerítés nélkül, saját elhatározásukból vesznek részt a kommunikációban.
- **Jelzés.** Amennyiben egy gyerek olyan tényeket tár fel egy nyilvános kommunikáció keretében készült interjú, beszélgetés vagy felvétel során, amelyek rá nézve megalázók, bántók vagy veszélyeztetők (visszaélés, bűncselekmény), az interjút készítő munkatárnak tudnia kell, milyen formában és kinek kell jelzést tennie.
- **Hitelesség.** Ügyelni kell arra, hogy a gyerekek történetét bemutató írásos anyag mindig pontos legyen, és összefüggéseiben ábrázolja a történeteket.

Munkatársak kiválasztása

A legtöbbet azzal lehet tenni a gyermekek jólléte érdekében, hogy olyan felnőttek vesznek körül őket, akik elkötelezettek a védelmük és a jogaik biztosítása mellett. Az új munkatársak felvétele a lehető legalkalmasabb időpont a gyermekbántalmazás kockázatának csökkentésére. Éppen ezért a TEDxDanubia fontosnak tartja, hogy minél jobban megismerje a jelentkező felnőtt hátterét függetlenül attól, hogy alkalmazottként, megbízottként vagy önkéntesként szeretne hozzá kapcsolódni. Az új munkatársnak ismernie kell a gyermekvédelmi irányelvet és magára nézve kötelezően elfogadni. Ezt egy nyilatkozattal ⁶ismeri el.

A TEDxDanubia semmilyen formában nem alkalmaz olyan személyt

- aki korábban követett már el kiskorúak sérelmére bűncselekményt;
- aki korábban bántalmazott vagy veszélyeztetett gyereket;
- akiről az előzetes szűrés alkalmával kiderül, hogy munkahelyváltásában része volt gyerekekkel szemben elkövetett bármilyen atrocitás, határátlépés, panasz vagy kifogás.

Minden munkatárs kötelessége és felelőssége:

- Támogatóan és aktívan részt vesz a gyerekek jogainak védelmében.
- Ismeri és betartja az irányelvben rögzített kötelezettségeit
- Az elvárható gondosság alapelvét alkalmazva végzi a munkáját.
- Tiszteletben tartja a gyerekek jogait, hátterét, kultúráját és hitét. Tiszteletben tartja a gyerekek véleményét és kéréseit. Nem hozza a gyerekeket olyan helyzetbe, ahol úgy érezhetik, hogy nincsen választásuk.
- Minden gyereket megkülönböztetés nélkül kezel. Minden gyereknek egyenlő feltételeket biztosít a részvételre, és külön lépéseket tesz annak érdekében, hogy bármely hátrányukat áthidalják, leküzdjék.
- Viselkedése gyerekbarát. Feladatának megfelelő magatartást mutat. Együttműködik a gyerekekkel, igazodik a gyerekek képességeihez és igényeihez.
- Elfogadhatatlannak tartja a gyerekekkel szembeni erőszak minden formáját. Soha nem alkalmaz erőszakot a gyerekekkel szemben sem szóban, sem

---

⁶ 1.sz. melléklet

tettben. Semmilyen módon nem provokálja, nem zaklatja, és nem félemlíti meg a gyerekeket. Nem alázza meg őket, és nem csorbítja az önbizalmukat.

- Véd az erőszak ellen. Minden tudomására jutott jogsértést, veszélyt jelez a gyermekvédelmi intézkedésekért felelős személynek(csoportnak). Mindent megtesz a jogsértés vagy veszély megelőzése, elhárítása érdekében. Fokozottan odafigyel arra, hogy magatartásával soha ne rontsa egy gyerek helyzetét, ne fokozza „áldozatérzetét”.
- Tiszteletben tartja a határokat. Csak akkor érint meg egy gyereket, amikor azt a gyerek biztonsága, fizikai vagy érzelmi jólléte indokolja. Soha nem sérti meg a gyerekek testi integritáshoz való jogát és biztonságérzetét. A határokat szavakkal, gesztusokkal sem sérti meg – a gyerekek jelenlétében tartózkodik például szexualizáló viselkedéstől, kétértelmű viccek mesélésétől vagy megjegyzések tételétől.
- Nem kér a gyerekektől semmilyen személyes adatot, illetve bizalmasan kezel minden olyan személyes információt, amely a tudomására jutott. Képmást, hang- és videofelvételt csak a törvényes képviselő és a gyerek tájékoztatása után, az engedélyükkel készít és tesz közzé. Nem tesz közzé olyan felvételt, amelyen egy gyerek nem megfelelően van felöltözve, vagy bármilyen szempontból negatív hatással lehet a gyerekekre nézve.

Részvétel

A gyerekeknek érteniük és tudniuk kell, hogy pontosan miben és miért vesznek részt. A részvételnek az ő érdekeiket és jóllétüket kell szolgálnia – a gyerekek eszközként vagy díszletként való használata sérti a jogaikat.

Ahhoz, hogy a gyerekek részvétele valódi legyen, a következő alapelveknek kell érvényesülniük:

- **Tájékoztatás.** A gyerekeknek minden információt meg kell adni ahhoz, hogy valóban részesei tudjanak lenni az eseménynek, értsék az esemény célját, saját részvételük folyamatát és szerepüket.
- **Önkéntesség.** Valódi választást kell a gyerekek számára biztosítani azzal kapcsolatban, hogy szeretnének-e valamiben részt venni. A tájékozott döntéshez megfelelő információra van szükségük. A részvételre, illetve a véleményük kifejezésére nem szabad kényszeríteni a gyerekeket.

- **Tisztelet.** A gyerekek véleményét meg kell hallgatni, és tiszteletben kell tartani.
- **Relevancia.** A gyerekeket olyan kérdésekbe kell bevonni, amely érdekli őket, releváns számukra, és amiben életkoruknak, érettségi szintjüknek megfelelően tudnak részt venni.
- **Gyerekbárát működés.** A gyerekekkel való együttműködést az ő képességeikhez kell igazítani. Elegendő időt, teret és erőforrást kell számukra biztosítani.
- **Elfogadás.** Meg kell teremteni azt a biztonságos teret, amelyben a gyerekek szabadon véleményt alkothatnak, kérdezhetnek, és kezdeményezhetnek.
- **Befogadás.** Minden gyereknek lehetőséget kell biztosítani a részvételre – a hátrányos megkülönböztetés minden formáját kerülni kell. Minden gyereknek egyenlő feltételeket kell biztosítani a részvételre. Ha szükséges, külön lépéseket kell tenni a hátrányok áthidalására, leküzdésére.

Jelzés, esetkezelés

Minden helyzet egyedi, mégis fontos, hogy a felmerülő esetek azonos alapelvek és egyértelmű lépések mentén legyenek kezelve úgy, hogy a folyamatban egyértelműek a feladatok és kompetenciahatárok.

1. **Helyzet, veszély felismerése.** A TEDxDanubia munkatársainak és együttműködő partnereinek közös felelőssége, hogy odafigyeljen a gyerekekre, és felmérje, monitorozza a veszélyeztető, illetve a gyerekekre nézve bármilyen szempontból káros helyzeteket, tényezőket.
2. **Biztonság.** A felismerés után az első lépés mindig a gyerekek megvédése, fizikai biztonságuk garantálása.
3. **Jelzés.** Bármilyen veszélyt, illetve a gyerekekre nézve káros helyzetet vagy ezek gyanúját jelezni kell az irányelv betartásáért felelős személy/ek-nek. Az ő feladata az érintett gyerekek legfőbb érdekének azonosítása és az ennek megfelelő lépések megtétele – fő szabály szerint a törvényes képviselő tájékoztatásával. Ilyen lépés lehet a törvényes képviselő/nagykorú kísérő

tájékoztatása mellett: konfliktuskezelés, segítő beszélgetés, baleset esetén segítség nyújtása/mentők értesítése.

4. **Tájékoztatás.** A felmerülő esetekkel kapcsolatban tájékoztatni kell az esemény szervezőit azért, hogy a jövőben hasonló esetek ne következhessek be.
5. **Értékelés.** A felmerült eseteket, helyzeteket, illetve azok megoldását vagy a megoldási kísérletek eredményességét és hatásait utólag értékelni kell. A tapasztalatok levonása segíti a későbbi esetek megelőzését és megfelelő kezelését.

1. sz. melléklet

NYILATKOZAT

A Gyermekvédelmi irányelv elfogadása és betartása a TEDxDANUBIA minden munkatársa, önkéntese és partnere számára kötelező.

Aláírással kijelentem, hogy soha:

- Nem viselkedek helytelenül vagy a gyerek érdekeit sértően.
- Nem viselkedem a gyerekekkel szemben sértő vagy szexuálisan provokatív módon (pl.:ölelés, csók).
- Zéró toleranciát képviselek a gyerekekkel szembeni erőszak és rossz bánásmód valamennyi formájával szemben.
- Nem diszkriminálom a gyereket.
- Nem lépem át a szakmai határokat.
- Nem viszem el a gyereket sehova a törvényes képviselő beleegyezése nélkül, kivéve, ha ez a gyerek biztonsága érdekében feltétlenül szükséges
- Nem leszek alkohol és/vagy drog befolyásoltsága alatt a gyerekekkel való munka közben.
- Nem kezelem áldozatként a gyereket.
- Nem titkolom el a jogsértő tény, amely tudomásomra jutott.
- Betartom a biztonságos online kommunikáció szabályait.
-

Alulírott, ... a TEDxDANUBIA jelen szabályzatát megértettem és elfogadom. Büntetőjogi felelősségem teljes tudatában kijelentem, hogy nem álltam bíróság előtt gyermekbántalmazás vagy szexuális zaklatás miatt, ellenem ilyen ügyben vizsgálatot soha nem folytattak. Kijelentem továbbá, hogy nem állok foglalkozástól jogerősen eltiltás vagy közügyektől eltiltás hatálya alatt, és bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen még sosem ítélték el. Minden adat, amit a TEDxDANUBIA tudomására hoztam, megfelel a valóságnak.

Budapest, 20.....hó.....nap

.....

aláírás